

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Сілезька академія, Польща
Комунальний заклад «Професійно-технічне училище № 2»
Дніпровської міської ради

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

Збірник наукових праць IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 травня 2025 року

Запоріжжя, 2025

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ: НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПАРАМЕДИКІВ І ФАРМАЦЕВТІВ

Гандзюк Олександра Михайлівна

кандидат філологічних наук, доцент, доцент
кафедри дисциплін загальної підготовки
КЗВО «Волинський медичний інститут»
Волинської обласної ради

Валецький Юрій Миколайович

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри медсестринства та
екстреної медицини
КЗВО «Волинський медичний інститут»
Волинської обласної ради

Анотація. У дослідженні розглянуто сучасні цифрові технології, що використовуються у професійній підготовці парамедиків і фармацевтів. Акцент зроблено на їхньому впливі на формування мовно-комунікативних навичок студентів у медичній сфері. Окреслено ефективні інструменти та методи, які сприяють удосконаленню комунікації в умовах цифрової трансформації освіти.

Digital Technologies in Education and Scientific Research: New Perspectives for the Communicative Training of Paramedics and Pharmacists. The article examines modern digital technologies used in the professional training of paramedics and pharmacists. Special attention is paid to their impact on the development of students' language and communication skills in the medical field. Effective tools and methods that enhance communication in the context of digital transformation in education are outlined.

Рівень підготовки, майстерності та компетентності майбутніх фахівців напряму залежить від якості та досконалості методів, інструментів і способів навчання. Оскільки вимоги до працівників постійно зростають, а очікування від їхньої роботи стають дедалі вищими, система освіти має бути однією з найбільш передових галузей у країні. Її завдання – готувати висококваліфікованих професіоналів, які володіють не лише глибокими знаннями та навичками, але й позитивними особистими якостями [2, с. 394].

Стрімкий розвиток та повсюдне використання сучасних цифрових інформаційно-комунікаційних технологій кардинально змінюють виробництво, науку, освіту, культуру, повсякденне життя та соціальні зв'язки. Це безпосередньо впливає на наповнення освіти, відображаючи останні науково-технічні досягнення, а також опосередковано, створюючи нові професії.

Сьогоднішні глибокі та всеосяжні процеси цифрової трансформації суспільства, викликані новітніми інформаційними технологіями, окрім позитивних змін, неминуче створюють значні проблеми, загрози та ризики, якщо не враховувати нові фактори та умови.

Важливо усвідомлювати надзвичайно високий темп цих перетворень. Якщо не звернути увагу на характер глобальних змін, що відбуваються зараз, то в майбутньому буде вкрай складно, а можливо й неможливо, надолужити втрачене та виправити ситуацію, що складеться [1, с. 27].

У сучасному світі цифровізація охоплює всі сфери життя, а особливо – галузі охорони здоров'я та медичної освіти. Парамедики та фармацевти виконують критично важливі функції, де чітка, точна й етична комунікація має вирішальне значення. Саме тому цифрові технології відкривають нові можливості для вдосконалення навчального процесу, формування професійних компетентностей та розвитку мовно-комунікативних навичок студентів медичних спеціальностей.

Цифрові технології у вищій медичній освіті поділяються на кілька основних груп: інтерактивні освітні платформи (Moodle, Google Classroom, Edmodo), які дають змогу організувати змішане або дистанційне навчання; симуляційні технології – медичні симулятори, віртуальні пацієнти, віртуальна (VR) та доповнена (AR) реальність; телемедичні сервіси – для навчання віддаленій діагностиці та спілкуванню з пацієнтами через цифрові засоби; мобільні додатки – довідники, клінічні калькулятори, комунікаційні гіді для парамедиків і фармацевтів; інструменти штучного інтелекту (AI) – чат-боти, віртуальні консультанти для тренування комунікації.

У навчанні парамедиків широке застосування отримали VR-сценарії невідкладної допомоги, що дозволяють моделювати надзвичайні ситуації, а в фармацевтів – інтерактивні тренажери комунікації з

клієнтами, що симулюють процес відпуску ліків і фармацевтичного консультування.

Цифрові технології сприяють: розвитку професійного мовлення у формалізованих (службова розмова, ведення документації) та неформалізованих (спілкування з пацієнтом, колегами) контекстах; формуванню адаптивного стилю спілкування відповідно до соціального статусу та емоційного стану пацієнта; тренуванню навичок активного слухання, переконання та емпатії через рольові ігри в цифровому середовищі; вдосконаленню володіння термінологією, особливо англomовною, у зв'язку з інтернаціоналізацією медичної освіти.

Наприклад, симуляційне спілкування з віртуальним пацієнтом дозволяє студенту практикувати різні сценарії розмови: повідомлення поганих новин, переконання пацієнта дотримуватись призначень, уточнення анамнезу тощо.

До ефективних методів використання цифрових технологій для покращення професійної комунікації відносять: метод віртуального занурення (immersive learning), який дозволяє студенту взаємодіяти з віртуальним середовищем, де важливою є комунікація; формат мікронавчання (microlearning) через мобільні додатки з короткими інтерактивними завданнями; метод кейс-аналізу в онлайн-форматі – розбір реальних або змодельованих ситуацій, де вирішальним є фактор комунікації; телемедичне навчання, під час якого студенти вчаться проводити віддалені консультації, чітко формулювати запитання й відповіді, дотримуючись професійної етики.

Симуляційні технології, телемедицина та онлайн-платформи впливають на практичну підготовку: симулятори клінічних ситуацій дають змогу багаторазово відпрацьовувати навички без ризику для пацієнта, у тому числі й комунікативні стратегії в кризових умовах; онлайн-платформи з віртуальними пацієнтами (наприклад, Body Interact, SimX) дозволяють студенту оцінити клінічну ситуацію, сформулювати запитання, дати рекомендації – все в інтерактивному форматі; телемедичні симуляції готують студентів до роботи в умовах дистанційного контакту – що є актуальним після пандемії COVID-19; онлайн-форуми, рольові ігри, дебати сприяють формуванню публічної, дискусійної та міжособистісної комунікації у професійному контексті.

Рекомендації щодо впровадження цифрових технологій у навчальні програми інтеграція цифрових технологій у навчальні дисципліни такі : включення VR-модулів, онлайн-курсів та симуляцій у курси професійної комунікації; проведення тренінгів для викладачів щодо ефективного використання цифрових інструментів; створення міждисциплінарних навчальних кейсів, де поєднуються знання з медицини, фармації, психології та комунікації; оцінювання комунікативної компетентності через цифрові інструменти, зокрема через чат-боти, автоматизовані системи аналізу відповідей тощо; розроблення авторських мобільних додатків та чатів-практикумів, адаптованих під українські стандарти освіти та медичної практики.

Цифрові технології – не лише інструмент модернізації освіти, а й потужний засіб формування комунікативної компетентності майбутніх парамедиків і фармацевтів. Їхнє впровадження дає змогу зробити навчання більш гнучким, адаптивним, практикоорієнтованим та відповідним до сучасних викликів медичної сфери. Опанування цифрових комунікативних інструментів є невід’ємною складовою професійної підготовки й запорукою якісної медичної допомоги в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю., Спірін О. М., Пінчук О. П. Сучасні завдання цифрової трансформації освіти. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2020. Вип. 1. С. 27-36.
2. Крамаренко І. С., Фонарюк О. В., Зацерківна М. О. Цифровізація освіти – нові виклики та перспективи розвитку. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2022. № 2(7). С. 392-404.